

Podczas Kiermaszu na estradzie odbyło się wręczenie nagród laureatom oraz podsumowanie dwóch konkursów: **Najładniejsze gospodarstwo agroturystyczne województwa lubuskiego 2014** oraz **Najlepsze gospodarstwo ekologiczne**.

Bogata ofertę odmian winorośli oraz win gronowych i nalewek zaprezentowało Zielonogórskie Stowarzyszenie Winiarskie, które reprezentowane było przez 6 lubuskich winnic.

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego zorganizował także stoisko z wysokiej jakości produktami ekologicznymi. Swoje wyroby (sery, przetwory owocowe, warzywa, jaja, mieszanki ziołowe itp.) zaprezentowały 4 gospodarstwa ekologiczne z województwa lubuskiego.

W siedzibie LODR Kalsk oraz na terenach parkowych zlokalizowano także prezentację i sprzedaż potraw, wypieków i ciast przygotowanych przez 9 Kół Gospodyń Wiejskich oraz 8 stoisk oferujących produkty regionalne (wyroby wędliniarskie, sery, ryby wędzone, chleb, piwo, oleje itp.).

W Kiermaszu Rękodzieła Ludowego i Artystycznego 33 twórców ludowych zaprezentowało własne rzeźby w korze i drewnie, kompozycje z suchych roślin, obrazy malowane na szkle, płótnie i drewnie, ceramikę ozdobną do domu i ogrodu, biżuterię artystyczną, wyroby szydełkowe i hafty oraz wiele innych wyrobów.

Podczas Kiermaszu odbyła się poplenerowa wystawa prac uczniów ze szkół w Kijach, Kalsku, Brodach i Bukowie, którzy wzięli udział w trzydniowym Edukacyjnym Plenerze Rzeźbiarskim zorganizowanym przez LODR, a współfinansowanym z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. W Edukacyjnym Plenerze Rzeźbiarskim 3 rzeźbiarzy tworzyło swoje kompozycje w drewnie. Głównym celem pleneru było poszukiwanie talentów wśród dzieci i młodzieży oraz zainteresowanie ich rzeźbą jako tradycją i kulturą ludową.

Na kiermaszu zadebiutowali łucznicy z Lubuskiego Centrum Łucznictwa Tradycyjnego. Przygotowali oni pokaz strzelania z łuku tradycyjnego, a chętni sami mogli spróbować swoich sił w strzelaniu do tarczy.

Jak co roku odbyła się wystawa gołębi rasowych i drobiu ozdobnego. Hodowcy zaprezentowali także króliki, nutrie, kozy, kucyki i owce. Wystawa, którą odwiedziło ok. 3 tys. zwiedzających była zorganizowana wspólnie z Zielonogórskim Związkiem Hodowców Gołębi Rasowych i Drobiu Ozdobnego. Ogółem swoje zwierzęta zaprezentowało 41 hodowców.

Wspólnie z Fundacją Podkówka Stajnia w Kalsku organizowano przez cały czas trwania kiermaszu przejażdżki konne dla dzieci.

→ **Imprezy masowe o zasięgu lokalnym**

Są to imprezy organizowane przez Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego lub inne, w których nasi specjaliści PZDR uczestniczą udzielając pomocy organizacyjnej.

W 2014 r. były to imprezy wymienione w poniższej tabeli:

Lp.	Nazwa imprezy	Miejsce	Zakres
1.	Dożynki gminne i powiatowe	Teren województwa	Specjaliści Ośrodka pomagali przy organizacji konkursów oraz organizowali wystawy dorobku LODR, a także udzielali rolnikom różnego rodzaju porad. Ogółem uczestniczono w 25 imprezach
2.	Dożynki wojewódzkie	Koźuchów	Przygotowanie stoiska oraz obsługa, doradztwo, udział w komisji konkursowej „ Na najładniejszy wieniec dożynkowy” PZDR Nowa Sól i Żagań. – 31.08.2014 r.
3.	Lubuskie miodobranie	Lubiszyn	Organizatorem imprezy środowiskowej była gmina Lubiszyn. PZDR Gorzów Wlkp. uczestniczył poprzez wystawienie swojego stoiska, doradztwo oraz promocja. Termin - 17.08.2014 r.
4.	Dni Daniela	Pławin	Organizatorzy - Gospodarstwo Rolne Leszek Glezer, LODR Kalsk, Gmina Stare Kurowo, Lubuski Urząd Wojewódzki, KRUS Sulęcín i inne firmy. PZDR Strzelce Kraj - Pomoc w organizacji imprezy, reprezentowanie LODR na imprezie. Termin – lipiec 2014 r.
5.	Targi „Krzeszycka Jesień”	Krzeszyce	Organizator – Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Krzeszyckiej i Urząd Gminy w Krzeszycach. PZDR Sulęcín – organizacja stoiska LODR oraz wystawy produktów. Termin 14.09.2014 r.
6.	Kłodawska Majówka	Kłodawa	Pomoc w organizacji, udział, 25.05.2014 r.
7.	Święto pieczonego ziemniaka	Jeniniec	Udział – przygotowanie potraw z ziemniaka, 20.09.2014 r.
8.	XVIII Lubuskie Święto Chleba	Bogdaniec	Przygotowanie stoiska oraz obsługa, doradztwo, udział PZDR Gorzów Wlkp. 23-24.08.2014 r.
9.	Produkty tradycyjne- miejsce wytwarzania i aktualna sytuacja produkcji żywności w Polsce.	Łupice	Urząd Marszałkowski, Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Stanisław Tomczyszyn. Władysław Mróz – urządzenie i obsługa punktu informacyjnego Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Termin - 07.11.2014
10.	Lubuski Dzień Spółdzielcy	Górzycza	RSP Golice, PZDR Słubice, LIR. Udział w komisji konkursowej produktu lokalnego. Termin - 05.07.2014 r.
11.	Dni ziemniaka	Słonów	Reprezentowanie PZDR. Termin – sierpień 2014 r.
12.	Jarmark Magdaleński	Pszczew	Współorganizacja stoisk rękodzieła. Udział w uroczystościach i przebiegu Jarmarku.- 20.07.2014 r.
13.	Jesienne bajanie	Santocko	PZDR Gorzów Wlkp. pomoc w organizacji, 11.10.2014 r.
14.	Turniej wsi	Słowin	Urząd Miejski w Dobiegniewie i PZDR Strzelce Kraj – praca w komisji konkursowej, czerwiec 2014 r.

→ **Konkursy i olimpiady o zasięgu ogólnokrajowym i wojewódzkim**

Lp.	Nazwa konkursu	Zakres udziału LODR
1.	„Agroliga 2014”	Konkurs ogólnopolski organizowany przez TVP oraz Stowarzyszenie AgroBiznesKlub. LODR przeprowadził etap wojewódzki konkursu.
2.	„Nasze kulinarne dziedzictwo-smaki regionów”	Konkurs ogólnopolski organizowany przez Polską Izbę Produktu Regionalnego i Lokalnego oraz Program 1 Polskiego Radia S.A – Redakcja rolna. Na szczeblu wojewódzkim organizatorem jest Urząd Marszałkowski, a koordynatorem LODR w Kalsku. W 2014 r. do etapu wojewódzkiego zakwalifikowano 42 produkty.

3.	„Bezpieczne gospodarstwo rolne”	Organizatorem konkursu jest Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Specjaliści LODR w Kalsku uczestniczyli w pracach komisji konkursowej oraz dokonywali zgłoszeń gospodarstw rolnych do konkursu. Do konkursu zgłoszono 16 gospodarstw.
4.	X Olimpiada wiedzy o „Bezpieczeństwie pracy w rolnictwie indywidualnym”	Organizatorem olimpiady była Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Zielonej Górze przy współpracy z Lubuskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Kalsku oraz innymi urzędami i instytucjami w tym z Urzędem Marszałkowskim w Zielonej Górze i Lubuskim Urzędem Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. Olimpiada skierowana była do rolników indywidualnych.
5.	„Najładniejsze gospodarstwo agroturystyczne województwa lubuskiego - 2014”	Organizatorem konkursu jest Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich, Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Zielonej Górze przy współpracy z Lubuskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Kalsku. Ogłoszenie i rozpropagowanie informacji o konkursie znajdowało się na stronie internetowej LODR i w Lubuskich Aktualnościach Rolniczych. Zorganizowanie podsumowania i ogłoszenie wyników 28 września 2014 r. podczas IV Lubuskiego Kiermaszu Ogrodniczego w Kalsku. Liczba gospodarstw zgłoszonych do konkursu i uczestniczących w lustracji gospodarstw - 22.
6.	„Najlepsze gospodarstwo ekologiczne w woj. lubuskim”	Konkurs jest organizowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi już od siedmiu lat. Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku przeprowadził etap wojewódzki konkursu. Ogłoszenie i rozpropagowanie informacji o konkursie znajdowało się na stronie internetowej LODR i w Lubuskich Aktualnościach Rolniczych. Komisja konkursowa wizytowała i dokonała oceny formalnej wszystkich zgłoszonych gospodarstw. Podsumowanie konkursu i uroczyste wręczenie nagród odbyło się 28 września 2014 r. podczas V Kiermaszu Ogrodniczego w Kalsku.

→ Opis wybranych konkursów i olimpiad

„**Agroliga 2014**” – etap wojewódzki. Do konkursu zgłosiło się **10** gospodarstw rolnych oraz **8** firm. W wyniku zespołowej pracy komisji powołanej przez Dyrektora Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku i dokonanej analizy, Komisja postanawia przyjąć następujące rozstrzygnięcie etapu wojewódzkiego Konkursu „**AGROLIGA 2014**” :

W kategorii „Rolnicy”:

I miejsce i tytuł Mistrza Województwa Lubuskiego w Konkursie **AGROLIGA 2014** przyznano:

Leopoldowi Świdierskiemu – Rogoziniec 91, gmina Zbąszynek,

W kategorii „Firmy”:

I miejsce i tytuł Mistrza Województwa Lubuskiego **AGROLIGA 2014** przyznano firmie **AGOS GROUP Marek Zientecki** – Międzyrzecz ul. Rzemieśnicza 10.

Podsumowanie etapu wojewódzkiego konkursu „**AGROLIGA 2014**” nastąpiło **25 maja 2014 roku** na **Targach Rolniczych „LUBNIEWICE 2014”** w Gliźnie.

„Nasze kulinarne dziedzictwo – smaki regionów”

Produkty żywnościowe od lat wytwarzane tymi samymi metodami i według tych samych receptur oraz potrawy stanowiące dziedzictwo kulinarne zostały zaprezentowane 28 i 29 czerwca, podczas Dni Województwa Lubuskiego w XIV edycji konkursu „**Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów**”.

Konkurs odbył się pod patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Na szczeblu centralnym organizatorem konkursu jest Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego ze Związkiem Województw Rzeczypospolitej Polskiej. Lubuski finał tegorocznej XIV edycji konkursu przygotował i przeprowadził Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego – Departament Rolnictwa, Środowiska i Rozwoju Wsi przy współpracy z Lubuskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego. Celem konkursu jest aktywizacja lokalnych społeczności i wytwórców do działań na rzecz wytwarzania, budowy rynku i promocji tradycyjnej żywności, jako elementu rozwoju regionu. Idea konkursu to zachęcanie mieszkańców obszarów wiejskich do poszukiwania alternatywnych źródeł dochodu oraz przygotowanie wytwórców do uczestnictwa w systemach jakości żywności, zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym.

Konkurs „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów” składał się z trzech części: najlepszy regionalny produkt pochodzenia zwierzęcego, najlepszy regionalny produkt pochodzenia roślinnego i napoje regionalne. Tegoroczna edycja zgromadziła liczbę 35 produktów. Do części gastronomicznej zgłoszono 7 potraw składających się z przystawki lub zupy i dania głównego. Okazało się, że kuchnia naszego regionu wciąż skrywa wiele kulinarnych skarbów. Do oceny regionalnych produktów żywnościowych i potraw powołano dwie komisje. W ich skład weszli przedstawiciele Polskiej Izby Produktu Regionalnego i Lokalnego, Urzędu Marszałkowskiego, Agencji Rynku Rolnego oraz Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Oceniano nie tylko walory smakowe, a przede wszystkim surowce, z których przygotowane były produkty oraz dania. Surowce powinny charakteryzować się szczególnymi cechami, które wynikają często z warunków klimatycznych i glebowych naszego regionu.

Po degustacji i wnikliwej ocenie komisja przyznała:

I miejsca w poszczególnych kategoriach przyznano następującym **produktom** i ich wytwórcom:

→ **Produkty regionalne pochodzenia zwierzęcego.**

Produkty i przetwory mięsne - Szynka Tradycyjna – Przetwórstwo Mięsne Zbigniew Motyka z Wrzesin

Produkty i przetwory z ryb - Wojnowska Ryba na Kwaśno – Małgorzata Koza z Wojnowa

Produkty mleczne - Twaróg dojrzwały wytapiany – Qzko Kamila i Marcin Wojnowscy z Siedliska

→ **Produkty regionalne pochodzenia roślinnego**

Przetwory owocowe - Marmolada z jablek – Reneta Landsberska na szarlotkę – Jan Skalecki z Kowalowa

Śliwki marynowane – Danuta Cieśla ze Zdroiska

Produkty zbożowe - Chleb rolnika z kartoflami – Gospodarstwo Ekologiczne Ryszard Kapica z Drzecina

Wyroby cukiernicze - Lody – Jadwiga Czerwczak z Kiełpina gm. Deszczno

Napoje regionalne, napoje alkoholowe - Miód Pitny – Trójniak Pański – Lubuska Pętla Kulturalna z Zielonej Góry

PILS Zielonogórski – Mini Browar HAUST Urszula Mocek z Zielonej Góry

→ **Inne produkty regionalne** - Olej Lniany tłoczony tradycyjnie – na zimno – Wanda Towpik z Mycielina

Nominacje do nagrody „Perła 2014” przyznawanej przez Krajową Kapitułę Konkursu otrzymały:

Produkty regionalne pochodzenia zwierzęcego

Produkty i przetwory mięsne - Domowa kielbasa z weka – Jan Skalecki z Kowalowa, Kielbasa Żarska –

Przetwórstwo Mięsne Zbigniew Motyka z Wrzesin

Produkty mleczne - Ser Zamkowy – Qzko Kamila i Marcin Wojnowscy z Siedliska

Miody - Miód Wielokwiatowy Łąkowy z Doliny Noteci – Wiesław Dudek z Gralewa

Napoje regionalne, napoje bezalkoholowe -Naturalnie Mętny Sok Tłoczony – Gospodarstwo Rolne Marek Szron z Solnik gm. Koźuchów

Wyróżniono następujące produkty:

Szynka Niedoradzka – Zakład Mięsny Rzeźnik z Niedoradza

Karp Królewski – Gospodarstwo Rybackie Karp z Osiecznicy

Czarna porzeczka Łodzi – Leokadia Wołoszczuk z Janczewa gm. Santok

Chleb Kulikowski Lwowski – Chłopska Masarnia, Wiejska Piekarnia Władysław Giza z Bukowiny Bobrzańskiej

Ręcznie robione słodczyce – Kraina Słodkości Paulina Ślęczkowska

Ciastka –Smalcówki – Dorota i Jerzy Krzywda Biały Tulipan z Zielonej Góry

Wschowskie Piwo Tradycyjne Jasne – Browar Edi z Nowej Wsi

Miodówka – Ignacy Żegleń z Przylepu.

→ **Potrawy oceniono następująco:**

I miejsce – Zupa rybna z karpia po Osiecznicku; Karp smażony z cebulą, surówkami i ziemniakami –

Gospodarstwo Rybackie Karp z Osiecznicy

II miejsce – Zupa gulaszowa-pomidorowa; Szynka z dzika faszerowana kaszą gryczaną – Stanisław Mikanowicz MADAKS.

III miejsce – Zupa owocowa; sarnina w sosie kurkowym – Danuta Cieśla i Magdalena Cieśla Gospodarstwo Agroturystyczne Roma ze Zdroiska gm. Kłodawa

→ **Wyróżnienia:**

Rosół wiejski; kaczką nadziewana – Leokadia Wołoszczuk, Barbara Szymczuk z Koła Gospodyń Wiejskich w Janczewie

Rosół wiejski z kaszą manną; magaly (pyzy ziemniaczane nadziewane mięsem z królika) – Maria Grom, Anna Borówka ze Stowarzyszenia Kobiet Jamatów.

„Bezpieczne gospodarstwo rolne”

Konkurs o zasięgu ogólnopolskim, którego etap wojewódzki organizowany był w województwie lubuskim przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny w Zielonej Górze i Sulęcinnie. Celem konkursu była promocja zasad ochrony zdrowia i życia podczas prac w gospodarstwach rolnych oraz wyłonienie gospodarstw mających osiągnięcia we wdrażaniu tych zasad.

LODR Kalsk prowadził nabór gospodarstw, a Elżbieta Wiśniewska jako przedstawiciel LODR uczestniczyła w pracach komisji konkursowej.

Etapy regionalne konkursu podsumowano w dniu 01.06.2014 r. na targach AGRO-TARG 2014 w Kalsku. Wyniki były następujące:

I miejsce – Ryszard Maj, zam. Kargowa gm. Kargowa, pow. zielonogórski,

II miejsce – Zdzisław Wawrzyńczyk, zam. Nowe Miasteczko gm. Nowe Miasteczko pow. nowosolski,

III miejsce – Łukasz Golański, zam. Muszkowo, gm. Krzeszyce, pow. sulęciński,

Komisja przyznała 5 wyróżnień dla Bożeny Janeczek, zam. Podmokle Wielkie gm. Babimost; Sebastiana Błacha, zam. w Bożnowie gm. Żagań; Renaty Sucheckiej, zam. we Włostowie gm. Bogdaniec; Bożeny Tabaki, zam. w Lubiechni Małej gm. Rzepin i Krzysztofa Kemusia, zam. w Trzebowie, gm. Sulęcín.

Laureaci konkursu zostali zgłoszeni do Ogólnokrajowego Konkursu Bezpieczne Gospodarstwo Rolne w 2014 roku.

X Olimpiada wiedzy o bezpieczeństwie pracy w rolnictwie indywidualnym

Organizatorem olimpiady była Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Zielonej Górze przy współpracy z Lubuskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Kalsku oraz innymi urzędami i instytucjami w tym z Urzędem Marszałkowskim w Zielonej Górze, Lubuskim Urzędem Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp., Oddziałem Regionalnym Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Zielonej Górze, Lubuską Izbą Rolniczą w Zielonej Górze, Państwową Strażą Pożarną w Gorzowie Wlkp. ANR OT Gorzów Wlkp. i ARiMR w Zielonej Górze. Olimpiada skierowana była do rolników indywidualnych.

Finał Olimpiady został przeprowadzony w dniu 5.12.2014 r. w siedzibie Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku.

W olimpiadzie wzięło udział 46 rolników. Uczestnicy odpowiadali na pytania testowe oraz problemowe. Wyniki były następujące:

- **I miejsce – Sebastian Zborowski z Włostowa, gm. Bogdaniec – PZDR Gorzów Wlkp.,**
- **II miejsce – Mariusz Sikora z Gołaszyna, gm. Nowe Miasteczko – PZDR Nowa Sól,**
- **III miejsce – Tomasz Musiał z Borowa Wielkiego, gm. Nowe Miasteczko – PZDR Nowa Sól,**
- **IV miejsce – Agnieszka Tymczyn z Grochowa gm. Sulęcín – PZDR Sulęcín,**
- **V miejsce – Grzegorz Hanczyn z Lubczyna gm. Bogdaniec – PZDR Gorzów Wlkp.**

Ponadto Komisja postanowiła przyznać 16 wyróżnień. Wszyscy rolnicy biorący udział w olimpiadzie otrzymali dyplomy, a laureaci i wyróżnieni nagrody rzeczowe ufundowane przez organizatorów i sponsorów.

„Najładniejsze gospodarstwo Agroturystyczne Województwa Lubuskiego - 2014”

Konkurs zorganizowano i przeprowadzono na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich w Zielonej Górze, Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Zielonej Górze.

Do współpracy zaproszono Kasę Regionalnego Ubezpieczenia Społecznego, Oddział Regionalny w Zielonej Górze.

Do zadań LODR Kalsk należało:

- opracowanie koncepcji przebiegu całego konkursu łącznie z podsumowaniem,
- opracowanie regulaminu konkursu, arkusza oceny i karty zgłoszenia,
- rozpropagowanie i zachęcenie gospodarstw do udziału w konkursie,
- opublikowanie informacji o konkursie na stronie internetowej LODR Kalsk i w „Lubuskich Aktualnościach Rolniczych”,
- weryfikacja zgłoszeń gospodarstw agroturystycznych,
- ustalenie harmonogramu lustracji gospodarstw agroturystycznych oraz trasy przejazdu,
- zorganizowanie posiedzenia komisji konkursowej i wybranie laureatów,
- opracowanie i wydrukowanie dyplomów,
- zorganizowanie podsumowania konkursu.

Fundatorzy nagród: Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich, Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Zielonej Górze, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny w Zielonej Górze.

Do konkursu zgłosiły się 22 gospodarstwa agroturystyczne.

Komisja konkursowa zlustrowała wszystkie gospodarstwa i przyznała następujące miejsca:

- **I miejsce – Elżbieta Grzelak prowadząca gospodarstwo agroturystyczne „Szumiąca” z gm. Międzyrzecz,**
- **II miejsce – Alicja Chudy prowadząca gospodarstwo agroturystyczne „Piaskowy Młyn” z Rojewa, gm. Nowe Miasteczko,**
- **III miejsce – Ryszard Siwek prowadzący gospodarstwo agroturystyczne „Różany Dworek” z Zamostowa, gm. Międzyrzecz.**

oraz wyróżnienia:

- Gospodarstwo agroturystyczne „Villa Bella” Sylwi Angelelli z Gorzupii Dolnej gm. Żagan,
- Gospodarstwo agroturystyczne „Nad Stawem” Haliny Stoleckiej z Kolonii, gm. Łagów,
- Gospodarstwo agroturystyczne „Nad Drawą” Włodzimierza Kujawskiego z Przyborowa, gm. Drezdenko,

Uroczyste podsumowanie konkursu i wręczenie nagród odbyło się 28 września 2014r. podczas V Lubuskiego Kiermaszu Ogrodniczego w Kalsku.

„Najlepsze Gospodarstwo Ekologiczne w woj. lubuskim”

Konkurs jest organizowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi już od siedmiu lat. Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku przeprowadził etap wojewódzki konkursu. Każdy z potencjalnych uczestników musiał być rolnikiem oraz spełnić między innymi następujące wymagania:

- wytwarzać produkty rolnictwa ekologicznego,
- posiadać aktualny certyfikat,
- gospodarstwo musi spełniać normy i zasady wzajemnej zgodności,
- nie być laureatem pierwszego miejsca w ostatnich 2 latach,

Po podsumowaniu wyników przez komisję rozdzielono miejsca w następujący sposób:

- I miejsce – Janusz Gajdamowicz z Solnik, gm. Kozuchów,
- II miejsce – Eugeniusz Pupka z Wielowśi, gm. Sulęcín,
- III miejsce – Joanna i Tomasz Kardynia z Łaz, gm. Zabór,
- III miejsce – Maria i Roma Mazur z Lubatowa, gm. Bobrowice.

Wyróżnienie otrzymał: Wincenty Bielecki z Wysokiej, gm. Międzyrzecz.

Nagrodzeni otrzymali puchary, dyplomy i nagrody rzeczowe.

→ **pozostałe konkursy**

Lp.	Nazwa konkursu	Zakres
Konkursy organizowane na targach rolniczych		
1.	„Zdrowe, smaczne, oryginalne nasze dania regionalne”	<p>IV konkurs Kulinaryny Szkół Ponadgimnazjalnych pn: „Zdrowe, smaczne, oryginalne nasze dania regionalne”.</p> <p>Głównym organizatorem konkursu jest Agencja Rynku Rolnego Oddział Terenowy w Gorzowie. Do współpracy czynnie włączył się Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku poprzez udział w pracach komisji oceniającej dania, oraz organizację i przeprowadzenie finału konkursu w czasie XXI Targów Rolniczych AGRO-TARG Kalsk 2014.</p> <p>W konkursie wzięło udział 10 szkół z woj. lubuskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Bobowicku, - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych z Nowej Soli - Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego z Kamienia Małego - Powiatowy Zespół Szkół Technicznych i Zawodowych w Świebodzinie - Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Henrykowie - Zespół Szkół Technicznych w Lubsku - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Gubinie - Ośrodek Szkolno Wychowawczy w Lipkach Wielkich - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Sulechowie - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych z Iłowej Żagańskiej <p>Celem konkursu jest promocja zdrowego stylu odżywiania, a także upowszechnianie wśród młodego pokolenia wiedzy na temat potraw regionalnych i tradycyjnych charakterystycznych dla regionu lubuskiego;</p>

2.	Kiermasz Rękodzieła Ludowego i Artystycznego	<p>Konkurs jest nieodłącznym elementem Targów Rolniczych AGRO-TARG organizowanych corocznie w Kalsku XXI Targi Rolnicze AGRO-TARG 2014 zostały zorganizowane w dniu 1 czerwca 2014 r. w Kalsku. Jest to jedna z największych imprez masowych odbywających się w województwie lubuskim.</p> <p>W kiermaszu Rękodzieła Ludowego i Artystycznego swoje prace wystawiło 37 twórców rękodzieła ludowego i artystycznego.</p> <p>Asortyment wyrobów rękodzielniczych obejmował prace rzeźbiarskie z drewna: rzeźby i płaskorzeźby, hafty: krzyżkowe, richelieu; robótki szydełkowe, frywolitki, koronki klockowe, wyroby ze słomy, siana i wikliny, ceramikę ozdobną, biżuterię z filcu i porcelany, plecioną; wyroby z tkanin, rzeźbę w płótnie, zabawki dekoracyjne ręcznie szyte, biżuteria z drutu aluminiowego, kompozycje z suchych roślin, obrazy malowane na płótnie i szkle, anioły z masy solnej, wyroby z wełny, wyroby użytkowe i dekoracyjne z topionego szkła, bibułkarstwo, pokaz robienia biżuterii, szklane ozdoby świąteczne – prezentacja zdobienia; przedmioty zdobione metodą decoupage.</p>
3.	Kiermasz produktów regionalnych i tradycyjnych	<p>Organizowany jest corocznie podczas Targów Rolniczych AGRO-TARG w Kalsku 1 czerwca 2014 r. podczas XXI Targów Rolniczych AGRO-TARG 2014 zorganizowany został Kiermasz Produktów Regionalnych i Tradycyjnych. Wzięło w nim udział 15 producentów produktów regionalnych i tradycyjnych.</p> <p>Prezentowane przez nich wyroby to: piwo niepasteryzowane – tradycyjne oraz piwa smakowe; wyroby z koziego mleka: sery, mydło; pierniki Lubuskie malowane cienką nitką lukrową z motywami z okazji Dnia Dziecka, ślubnymi i innymi; bochen chleba starowiejskiego, kielbasa myśliwska, szynki tradycyjne i inne smaczne wyroby wędliniarskie; miody i produkty pszczele, pierogi, przetwory rybne: ryba na kwaśno, paprykarz wojnowski, ryby wędzone; naturalnie mętne soki tłoczone, olej lniany tłoczony na zimno, żywność ekologiczna.</p>
4.	Hit targowy Agro-Targ 2014	<p>W kategorii OGRODNICTWO: Klon palmowy odmiana SHAINA – Ogród Rozmaitości – Marzena i Dariusz Budań,</p> <p>W kategorii PRODUKCJA ZWIERZĘCA: Owca kameruńska - prezentowana przez Tomasza Budziło,</p> <p>W kategorii MECHANIZACJA ROLNICTWA: Ciągnik rolniczy New Holland T8.390 prezentowany przez PPHU AGROVOL z Sulechowa.</p>
5.	Konkurs na najpiękniejszą cieliczkę w województwie lubuskim	<p>Po raz kolejny w pierwszym dniu targów odbył się „Konkurs na najpiękniejszą cieliczkę w województwie lubuskim”, zorganizowany przez Wielkopolskie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt w Poznaniu z siedzibą w Tulcach Sp. z o.o. Filia w Skwierzynie. Do konkursu przystąpiło ośmiu hodowców, prezentując cieliczki - córki buhajów oferowanych przez WCHiRZ. Dzieci właścicieli zwierząt oprowadzały cieliczki po ringu. Komisja składająca się z przedstawiciela WCHiRZ w Poznaniu, specjalisty Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka oraz przedstawiciela lubuskich hodowców oceniała pokrój, charakter mleczny, pielęgnację i higienę oraz sposób oprowadzania cieliczek. Najładniejsza cieliczka pochodzi z gospodarstwa rolnego Ewy, Marka, Karoliny i Piotra Stelmaszyków z Nowego Gorzycka. Wyróżniony hodowca otrzymał puchar, a dziecko oprowadzające cieliczkę rower górski. Pozostali uczestnicy otrzymali również cenne nagrody rzeczowe.</p>

6.	Czas na praśne kasze	<p>Celem konkursu było: wyłonienie najbardziej atrakcyjnej potrawy nawiązującej do regionalnych tradycji kulinarnych oraz popularyzacja kaszy w żywieniu ze względu na jej zdrowotne właściwości, a także prezentacja dokonań organizacji działających w środowisku wiejskim i promowanie społecznej aktywności mieszkańców wsi.</p> <p>Jak w poprzednich latach konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem. Do kulinarnych zmagających zgłoszono 14 atrakcyjnych potraw z kasz. W konkursie wzięły udział:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koło Gospodyń Wiejskich Kęszycy Leśna - Krokiety z kaszy gryczanej w sosie grzybowo-koperkowym , • Koło Gospodyń Wiejskich Glisno - Deser z kaszy perłowej z miętą i wanilią, • Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Wsi Glisno - Sałatka z kaszy gryczanej z burakami, • Gospodarstwo Agroturystyczne „Dolatówka” Magdalena Dolata Bledzew - Babka jaglana, • Koło Gospodyń Wiejskich Janczewo - Klops z kaszy z ziaren pszenicy durum w sosie pomidorowym, • Sołectwo Janczewo -Kotlety z kaszy gryczanej i twarogu z sosem grzybowym, • Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich Niegosław - Krokiety z kaszy i kapusty „dziadowskie” z sosem grzybowym, • Stowarzyszenie Kobiet z Jarnatowa - Słoneczny deser z kaszy jaglanej, • Koło Gospodyń „Żabki” Żabice - Gołąbki z kaszą, • Koło Gospodyń Wiejskich Przemysław - Kasza jaglana zapiekana z owocami, • Gospodarstwo Agroturystyczne „Roma” Danuta Cieśla Zdroisko - Kasza perłowa z gulaszem i owocami, • Sołectwo Kiełpin - Gryczaniec, • Koło Gospodyń Wiejskich Pieski - Pierogi z kaszą, serem i grzybami, • Lubniewicki Kub Seniora „Gorące serca” - Kurczak nadszawany kaszą gryczaną. <p>Prezentacja i piękna dekoracja, a przede wszystkim walory smakowe przygotowanych potraw sprawiły, że wybór nie był łatwy. Po degustacji i ocenie krokietów, kotleczków, klopsików, deserów, pierożków, gołąbków, i sałatek komisja w składzie: Maria Wieliczka (Technikum Gastronomiczne w Gorzowie Wlkp) - przewodnicząca, Antonina Kowalska - Korban (WZRKiOR w Gorzowie Wlkp), Anna Markiewicz (Urząd Marszałkowski), Barbara Białek (ARR Oddział Teranowy w Gorzowie Wlkp.) i Halina Kałek-technolog żywienia uzgodniła werdykt i przyznała:</p> <p>I miejsce dla Koła Gospodyń Wiejskich Janczewo za klops z kaszy z ziaren pszenicy durum w sosie pomidorowym,</p> <p>II miejsce dla Koła Gospodyń Wiejskich Przemysław za kaszę jaglaną zapiekana z owocami,</p> <p>III miejsce dla Stowarzyszenia Kobiet z Jarnatowa za słoneczny deser z kaszy jaglanej, oraz wyróżnienia dla: Stowarzyszenia Gospodyń Wiejskich Niegosław za krokiety z kaszy i kapusty „dziadowskie” z sosem grzybowym i Koła Gospodyń Wiejskich Pieski za pierogi z kaszą, serem i grzybami.</p> <p>Puchar dla zwycięzcy konkursu ufundował Wojewoda Lubuski. Laureaci, wyróżnieni również otrzymali dyplomy i atrakcyjne nagrody</p>
----	----------------------	--

		<p>rzeczowe, a pozostali uczestnicy dyplomy. Nagrody ufundowali: Wojewódzki Związek Rolników, Kólek i Organizacji Rolniczych w Gorzowie Wlkp., Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Agencja Rynku Rolnego Oddział Terenowy w Gorzowie Wlkp. oraz Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego.</p>
7.	Kiermasz Wypieków Wiejskich	<p>Kiermasz jest imprezą, która od lat odbywa się przy okazji organizowanych przez LODR w Kalsku Targów Rolniczych AGRO-TARG.</p> <p>W dniu 1 czerwca 2014 r. wzorem lat ubiegłych, podczas XXI Targów Ogrodniczych AGRO-TARG 2014 w Kalsku został zorganizowany Kiermasz Wypieków Wiejskich.</p> <p>Wypieki i potrawy prezentowane i sprzedawane były przez członkinie z 8 Kół Gospodyń Wiejskich.</p> <p>Asortyment obejmował: ruskie pierogi, żurek, wyroby garmazeryjne, bigos, pająkę chleba ze smalcem i ogórkiem oraz całą gamę przepysznych i przeróżnych ciast.</p>
8.	Kiermasz Rękodzieła Ludowego i Artystycznego	<p>Podczas V Lubuskiego Kiermaszu Ogrodniczego 28 września 2014 r. w Kalsku odbył się Kiermasz Rękodzieła Ludowego i Artystycznego.</p> <p>Wzięło w nim udział 33 twórców prezentujących:</p> <p>obrazy olejne, akwarele i prace w ołówku, hafty, robótki szydełkowe, serwety, obrusy, ozdoby choinkowe ręcznie malowane. Pokaz malowania bombek wyroby z tkanin, kwiaty z bibuły, biżuterię, dekoracyjne pudełka, rzeźby i płaskorzeźby w drewnie, porcelanę, wyroby z gliny, ze słomy i siana.</p>
9.	Kiermasz Produktów Regionalnych i Tradycyjnych	<p>Podczas V Lubuskiego Kiermaszu Ogrodniczego, w dniu 28 września 2014 r., został zorganizowany Kiermasz Produktów Regionalnych i Tradycyjnych.</p> <p>Wzięło w nim udział 8 producentów produktów regionalnych i tradycyjnych.</p> <p>Prezentowane przez nich wyroby to: piwo niepasteryzowane – tradycyjne, wyroby z koziego mleka: sery, naturalne kosmetyki na bazie mleka, bochen chleba starowiejskiego, kielbasa myśliwska, kaszanka chłopa, niespodzianka regionalna, miody i produkty pszczele, Budachowskie ruskie pierogi, olej tłoczony na zimno: lniany, rydzowy, rzepakowy; naturalne mętne soki tłoczone „Słoneczny Sad” oraz jabłka z własnego gospodarstwa; ryby wędzone metodą naturalną oraz w regionalnej zalewie (ryba na kwaśno), paprykarz Wojnowski; nalewki, ogórki w zalewie, ciasta regionalne.</p>
10.	Kolorowe, warzywne i owocowe dania nie tylko do podziwiania	<p>W dniu 28 września 2014 r., podczas V Lubuskiego Kiermaszu Ogrodniczego w Kalsku odbył się konkurs „Kolorowe, warzywne i owocowe dania nie tylko do podziwiania”.</p> <p>Celem konkursu była m.in. promocja zdrowego odżywiania, popularyzacja potraw zawierających warzywa i owoce; wybór najsmaczniejszego i najbardziej wartościowego pod względem zawartości składników pokarmowych dania wykonanego na bazie warzyw i owoców;</p> <p>Do konkursu przystąpiły: Koło Gospodyń Wiejskich Karolinki – Grabik, Złoty Kłos Marszów, Stowarzyszenie Miłośnicy Budachowa, Koło Gospodyń Wiejskich z Nowego Kramaska, Koło Gospodyń Wiejskich Krężoły, Koło Gospodyń Wiejskich z Kalska.</p> <p>Wszystkie potrawy były bardzo smaczne, kolorowe, ciekawie podane.</p> <p>Do kryteriów oceny należały: estetyka wykonania i prezentacji dania, jego wygląd, walory smakowe i dietetyczne. Dania, które zostały zaprezentowane podczas konkursu.</p> <p>Koło Gospodyń Wiejskich Karolinki – Grabik: rogaliki z marmoladą,</p>

		<p>placuszki z jabłkami, zapiekanka z kaszy jaglanej, ciasto marchewkowe, ciasto szpinakowe, korniszonki: ogórki, szparagi, cukinia, kalafior z papryką, warzywa; papryka w sosie pomidorowym, buraczki z cebulką, jabłka smażone, jabłka tarte, dżem porzeczką, dżem jabłko, konfitura jagodowo-aroniowa, suszone jabłka, śliwki, gruszki; bagietka z nabiąłem i warzywami, pierogi ze szpinakiem, warzywa na cieście francuskim, cukinia w panierce, sałatka warzywna, placuszki warzywne, piersi z czosnkiem, kotleciki z warzywami, pieczarki z warzywami.</p> <p>Stowarzyszenie Miłośnicy Budachowa: Owocowy Zawrót Głowy.</p> <p>Zespół Złoty Kłos Marszów: sałatka z brokułów, sałatka z kaszy jaglanej.</p> <p>Koło Gospodyń Wiejskich w Nowym Kramsku: Polędwica nadszawaniana szpinakiem i fetą, kluski śląskie z sosem i surówką z marchwi.</p> <p>Koło Gospodyń Wiejskich Krężoły: Owoce w zalewie: śliwka, figi, dynia; przekąski owocowe zapiekane: figi, śliwki, jabłka; sałatka z kuskusem w koszyczku, spaghetti z cukinii z chlebkiem focaccia, sałatka warzywna w chlebie, ketchup z głogu.</p> <p>Koło Gospodyń Wiejskich w Kalsku: cebularz, Ratatuj w papryce, szarlotka jabłkowo-aroniowa, nalewka aroniowa.</p> <p>Komisja w składzie: Barbara Białek z Agencji Rynku Rolnego Oddziału Terenowego w Gorzowie, Agata Krawczyk z Banku Gospodarki Żywnościowej Oddziału w Zielonej Górze; Agata Dulat z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddziału Regionalnego w Zielonej Górze; Grażyna Nowakowska z Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku oceniła wszystkie dania, wyłoniła laureatów i przyznała nagrody:</p> <p>I miejsce: Ratatuj w papryce – Koło Gospodyń Wiejskich z Kalska II miejsce: Kotleciki z kapusta i warzywami – Koło Gospodyń Wiejskich Karolinki z Grabika III miejsce: Sałatka z kaszy jaglanej – Zespół Złoty Kłos Marszów</p> <p>Wyróżnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Polędwica z piersi kurczaka z sosem czosnkowym lub ciemnym (do wyboru) – Koło Gospodyń Wiejskich z Nowego Kramska - Śliwki w boczku, Spaghetti z cukinii z chlebkiem focaccia – Koło Gospodyń Wiejskich z Krężoły - Owocowy Zawrót Głowy – Stowarzyszenie Miłośnicy Budachowa. <p>Sponsorami nagród była Agencja Rynku Rolnego Oddział Terenowy w Gorzowie, Bank Gospodarki Żywnościowej Oddział w Zielonej Górze, Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku.</p> <p>Dania konkursowe zostały przedstawione do degustacji dla osób odwiedzających V Lubuski Kiermasz Ogrodniczy i były reklamowane, jako cenny witaminowo dodatek do codziennego menu.</p>
11.	Edukacyjny Plener Rzeźbiarski	<p>W dniach 19, 22-23 września 2014 roku Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku już po raz trzeci zorganizował Edukacyjny Plener Rzeźbiarski, w którym wzięli udział dzieci i młodzież ze szkół wiejskich województwa lubuskiego.</p> <p>Pod okiem doświadczonych rzeźbiarzy Panów: Tadeusza Bardelasa oraz Grzegorza Hadzickiego uczestnicy zgłębiali tajniki rzemiosła i widać było, że z każdą chwilą coraz bardziej ich to wciąga. Taki był też cel naszego pleneru – zainteresować młodych ludzi kulturą i tradycją ludową, a spotkanie z twórcami ludowymi miało im to ułatwić. Miło było popatrzeć jak dzieci pochłonięte pracą zapominają o swoich tabletkach,</p>

		<p>smartfonach czy laptopach, tworzą coś, co być może poprowadzi ich ku nowej przygodzie. Szczerze im tego życzymy.</p> <p>W plenerze wzięli udział dzieci z następujących placówek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szkoła Podstawowa w Kijach. – 19 września, - Szkoła Podstawowa w Brodach oraz Szkoła podstawowa w Kalsku – 22 września - Szkoła Podstawowa w Bukowie - 23 września. <p>W ciągu tych 3 dni na plenerze łącznie było 92 dzieci, a jakie prace wykonały można się przekonać odwiedzając wystawę poplenerową, którą zorganizowaliśmy w Lubuskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Kalsku podczas Lubuskiego Kiermaszu Ogrodniczego</p>
Konkursy organizowane na poziomie gmin i powiatów		
1.	Turniej wsi w Górzycy	PZDR Słubice - Janina Mirowska była członkiem komisji konkursowej w Turnieju Wsi w gminie Górzycza
2.	Konkurs na najładniejszy wieniec dożynkowy w gm. Zielona Góra	W konkursie uczestniczyło 8 sołectw. Specjaliści PZDR Zielona Góra uczestniczyli w jego organizacji i przebiegu
3.	Najładniejsza posesja	Konkurs organizowany w powiecie zielonogórskim w jego 4 gminach: Trzebiechów, Czerwieńsk, Zabór i Bojadła. Specjaliści PZDR Zielona Góra uczestniczyli w jego organizacji i przebiegu. Ogółem zgłoszono 62 posesje.
4.	Najpiękniejsze ogrody gminy Łagów	Organizator gm. Łagów, PZDR Świebodzin - udział w komisji gminnej, pomoc w opracowaniu regulaminu konkursu .

VI. WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Stała współpraca z samorządami lokalnymi, związkami rolniczymi i instytucjami pracującymi na rzecz rolnictwa, szkołami rolniczymi oraz uczelniami i instytutami naukowymi pozwala specjalistom Ośrodka w sposób bardziej efektywny realizować zadania doradcze. Dlatego przywiązywaliśmy do tego zagadnienia dużą wagę.

Obszary współpracy obejmowały różnorodne zagadnienia istotne dla prawidłowego funkcjonowania instytucji, zróżnicowania i uatrakcyjnienia oferty doradczej oraz trafnego, zgodnego z potrzebami środowiska rolniczego, określenia kierunków pracy doradczej.

Z samorządem lokalnym oraz Urzędami Miast, Gmin i Powiatów była to bieżąca współpraca w zakresie wspólnej organizacji imprez lokalnych oraz nieodpłatne udostępnianie sal na szkolenia organizowane przez Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego. Istotne było również sponsorowanie wyjazdów rolników na szkolenia i targi rolnicze.

Bardzo ważna była współpraca z Lubuską Izłą Rolniczą oraz związkami i organizacjami rolniczymi. Obejmowała ona w głównej mierze bieżące konsultacje dotyczące istotnych spraw wsi i rolnictwa. Z Lubuską Izłą Rolniczą została podpisana umowa konsorcjum w celu wspólnej realizacji programów ogłoszonych w konkursach przez Fundację Programów Pomocy Dla Rolnictwa FAPA Warszawa.

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego współpracował również z instytucjami pracującymi na rzecz rolnictwa. Były to bieżące konsultacje dotyczące najważniejszych zagadnień związanych z pozyskiwaniem przez rolników środków finansowych z funduszy Unii Europejskiej, wdrażaniem systemu kwotowania mleka, ubezpieczeniami w rolnictwie oraz zagadnieniami weterynaryjnymi.

Z uczelniami rolniczymi, instytutami naukowymi oraz zakładami hodowli roślin współpracowali specjaliści zakładowi LODR. Obszar współpracy to w głównej mierze konsultacje, udział pracowników naukowych jako wykładowców na szkoleniach organizowanych przez nasz Ośrodek. Z zakładami hodowli roślin współpraca dotyczyła promocji nowych odmian zbóż i innych roślin w ramach demonstracji wdrożeniowych realizowanych w Ośrodku oraz udział tych instytucji w Dniach Pola i Targach Rolniczych.

W 2014 roku LODR w Kalsku współpracował z następującymi instytucjami:

- Samorzady lokalne oraz Urzędy Miast i Gmin, Gmin i Powiatów woj. Lubuskiego.
- Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego.
- Lubuski Urząd Wojewódzki.
- Lubuska Izba Rolnicza.
- Wojewódzki Urząd Pracy.
- Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Urzędzie Marszałkowskim.
- Szkoły rolnicze.
- Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.
- Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA Warszawa.
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Lubuski Oddział Regionalny.
- Agencja Rynku Rolnego Oddział Terenowy w Gorzowie Wlkp.
- Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Gorzowie Wlkp.
- Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gorzowie Wlkp.
- Państwowa Inspekcja Pracy.
- Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Zielonej Górze.
- Wielkopolskie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt w Poznaniu Filia w Skwierzynie.
- Wojewódzki Związek Kółek i Organizacji Rolniczych i Koła Gospodyń Wiejskich.
- Polski Czerwony Krzyż Oddział w Gorzowie Wlkp.
- Wojewódzka Stacja Sanitarno Epidemiologiczna.
- Federacja Konsumentów.
- Zespół Parków Krajobrazowych woj. lubuskiego.
- Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Słubickiej, Cybińskie Stowarzyszenie „PRO-EKO”, Stowarzyszenie „Bio-Pol” Stare Polichno, Zdroiska Grupa Odnowy Wsi, Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Deszczno, Klub Seniora Kowalów – współpraca w zakresie promocji obszarów wiejskich.
- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie
- Szkoła Główna Handlowa – Instytut Rozwoju Gospodarczego (badanie koniunktury w rolnictwie).
- Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej.
- Stacja Doświadczalna Oceny Odmian Lubinicko w Świebodzinie.
- Instytut Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie i Poznaniu
- Park Narodowy „Ujście Warty”.
- Lubuski Związek Hodowców i Producentów Bydła w Zielonej Górze.
- Krajowy i Regionalny Związek Hodowców Bydła Mięsnego Wrocław, Szczecin i Warszawa
- Polska Federacja Bydła i Producentów Mleka.
- „POLSUS” Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewniej.
- Współpraca z firmami: CEHAVE Pasze Szamotuły, Z.M.SALUS Golinka, LNB Polska Kiszkowo, TERRAEXIM - AGROIMPEX Drezdenko, MEPROZET Stare Kurowo, Karmex Przygodzice, Idealny Dach Poznań, VETOQUOINOL Gorzów, San-vit Poznań, Schumann Polska Gniezno,
- Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt Region Oceny w Poznaniu przedstawicielstwo w Zielonej Górze.
- Spółdzielnie Mleczarskie i Zakłady Przerobu i Skupu Mleka na terenie woj. lubuskiego.
- Krajowa Rada Spółdzielcza.
- Zielonogórski Związek Hodowców Gołębi Rasowych i Drobiu Ozdobnego w Zielonej Górze.
- Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach.
- Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin O / Jadwisin.
- Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno Spożywczego w Warszawie.
- Zakłady Hodowli Roślin: HR DANKO, HR Smolice, HR O/Małyszyn, PHR Tulce, Nasiona Kobierzyce, Sateen Union, Lochow-Petkus.

- Firmy produkujące środki ochrony roślin i nawozy: BASF, Syngenta, Du Pont, ZCH Szarżyna, ADOB, ZAK Kędzierzyn, ZCH Police, ZCH Luboń, ZCH Anwil.
- Urząd Statystyczny w Zielonej Górze.
- Lubuskie Stowarzyszenie Gospodarstw Agroturystycznych
- Lubuskie Stowarzyszenie Winiarskie w Zielonej Górze.
- Lubuskie Stowarzyszenie Sołtysów w Zielonej Górze.
- Muzeum Etnograficzne w Zielonej Górze z siedzibą w Ochli.
- Fundacja Fundusz Współpracy Program „AGRO SMAK 2”.
- Instytut Sadownictwa i Kwiaciarnictwa w Skierniewicach.
- Instytut Warzywnictwa w Skierniewicach.
- Instytut Ochrony Roślin w Poznaniu.
- Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu.
- Państwowy Instytut Maszyn Rolniczych w Poznaniu.
- Bioexpert - Jednostka Certyfikująca Gospodarstwa Ekologiczne.
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „HIPOKRATES” w Sulęcinie.
- Lubuskie Związki Pszczelarzy.
- Banki kredytujące rolnictwo – bieżąca współpraca odnośnie kredytów preferencyjnych na przedsięwzięcia inwestycyjne w rolnictwie.
- Stacja Chemiczno-Rolnicza.
- Wojewódzka Poradnia Onkologiczna.
- Wielkopolska Giełda Rolno – Ogrodnicza S.A w Poznaniu.
- Zielonogórski Rynek Rolno-Towarowy S.A.
- Krajowa Izba Biopaliw.
- Koła Łowieckie.
- Lokalne Grupy Działania „LIDER”.

VII. REALIZACJA PROGRAMÓW ZLECONYCH

W 2014 roku Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego realizował w ramach zawartych umów i porozumień następujące projekty

Lp.	Firma	Nr umowy	temat	Kwota brutto
1.	Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej PIB	BR/422/Z/2014	Zbieranie danych rachunkowych dla potrzeb Polskiego FADN	343 662,00
2.	Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej PIB	BR/422/D/2014	Opracowanie końcowe zestawu książek z danymi rachunkowymi zbieranymi w 2013 roku	277 857,00
3.	Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA	00005-6900-FA1900413/13	Szkolenia z zakresu „Zarządzanie gospodarstwem rolnym ze szczególnym uwzględnieniem korzyści z prowadzenia rachunkowości w gospodarstwie rolnym” W okresie 01.08.2014-31.12.2014 r. prowadzone były równocześnie w Kalsku i Gliśnie dwudniowe szkolenia dla rolników z woj. lubuskiego. Uczestnicy szkoleń mieli zapewnione wyżywienie oraz noclegi, otrzymali materiały szkoleniowe i zaświadczenia o ukończeniu szkolenia. Szkolenie trwało 14 godzin, w 11 szkoleniach łącznie uczestniczyło 287 osób w tym: 141 kobiet i 146 mężczyzn	95 848,24
4.	Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA	00022-6900-FA1900412/13	"Szkolenia z zakresu stosowania środków ochrony roślin z uwzględnieniem zasad integrowanej ochrony w województwie lubuskim". W roku 2014 w ramach operacji LODR zorganizował i przeprowadził 2 szkolenia podstaw. (dwudniowe) dla 44 osób oraz 18 szkoleń uzup. (jednodniowych) dla 450 osób.	202 248,28
5.	Umowa konsorcjum: FAPA, CDR Radom, LODR Kalsk	00018-6900-FA1900485/13	Szkolenie "Integrowana Produkcja Roślin" W okresie 01.10.2014-31.12.2014 r. w I etapie prowadzone były dwudniowe szkolenia dla rolników z woj. lubuskiego. Uczestnicy szkoleń mieli zapewnione wyżywienie, otrzymali materiały szkoleniowe, zaświadczenia o ukończeniu szkoleń W 4 szkoleniach łącznie uczestniczyły 104 osoby.	71 948,88
6.	Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych Stacja Doświadczalna w Świebodzinie	Porozumienie o współpracy	Współpraca – upowszechnianie wyników oraz opracowań dotyczących roślin zalecanych do uprawy na terenie woj. lubuskiego .	16 260,16
7.	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w	07B/14	Organizacja i obsługa zespołu doradczego (ekspertów PROW 2007-2013) powołanego do świadczenia nieodpłatnych usług doradczych wnioskodawcom i beneficjentom PROW 2007-	225 578,00

	Warszawie		2013 I Etap	
8.	PZHiPTCh "POLSUS"	porozumienie	Wystawa Hodowlana Trzody Chlewnej zorganizowana przy "XXIII Targach Rolniczych - Lubniewice 2014"	11 900,00
9.	PZHiPTCh "POLSUS"	porozumienie	Współpraca ekspozycji trzody w ramach wystawy XXI Targów Rolniczych AGRO-TARG 2014	9 360,00
10.	Wojewódzki Zakład Doskonalenia Zawodowego w Gorzowie Wlkp. Oddział w Trzcielu Centrum Kształcenia Zawodowego	68/9.2/2014/W	Nauka jazdy kombajnem zbożowym	5 000,00
11.	PZHiPBM	umowa	"Polska Wołowina na Polskim stole"	3 600,00
12.	Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie	6/DSPR-076/2014	Wpływ procesu wędzenia na bezpieczeństwo żywności – organizacja seminarium wojewódzkiego	2 009,11
13.	Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie	DO/19/14/DO	Rozwój systemu marketingu bezpośredniego. Organizacja 3 szkoleń dwudniowych w których uczestniczyło 45 osób. Szkolenie składało się z dwóch części – teoria i warsztaty na targowisku.	19 900,00
14.	Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie	DO/6/14/DO	Realizacja cyklu 5 szkoleń z zakresu tworzenia lokalnych strategii rozwoju (LSR), przygotowania strategii komunikacyjnej lokalnej grupy działania (LGD) i angażowania społeczności lokalnych w przygotowanie i realizację LSR	10 824,38
15.	Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu	26/DAG-25-8/2014	Przetwórstwo na poziomie gospodarstwa rolnego warunkiem dywersyfikacji dochodu rodzin rolniczych (zboża, owoce, mięso i mleko) oraz podstawy sprzedaży bezpośredniej. W I etapie 40 rolników uczestniczyło w 2 szkoleniach w Radomiu.	16 897,67
Razem brutto:				1 312 893,72

Projekty KSOW

Wykaz działań zrealizowanych przez LODR w ramach Planu Działania KSOW w 2014 roku

Lp.	Tytuł / nazwa przedsięwzięcia, nr umowy	Kwota netto zatwierdzona przez KSOW	Kwota rozliczona netto
ROK 2014			
1.	Warsztaty florystyczne dla kobiet z terenów wiejskich województwa lubuskiego DFW.IV.45.1.25.2014	17.600,00	17.549,42

2.	Rolnictwo ekologiczne w świetle PROW 2014-2020 – konferencja wojewódzka DFW.IV.45.1.8.204	5.300,00	5.251,38
3.	Edukacyjny plener rzeźbiarski DFW.IV.45.1.8.204	9.000,00	8.952,84
4.	„Zagrody edukacyjne – nowa forma przedsiębiorczości na obszarach wiejskich” – dwudniowy wyjazd studyjny DFW.IV.45.37.2014	11.450,00	11.450,00
5.	Konkurs AgroLiga 2014 etap wojewódzki w kategoriach: Rolnicy i Firmy DFW.IV.45.1.8.2014	8.000,00	7.999,97
6.	Turniej wsi „Przeszłość, teraźniejszość, przyszłość wsi lubuskiej” DFW.IV.45.1.8.2014	10.000,00	10.000,00
7.	Warsztaty nt. „Przedsiębiorczość dla kobiet wiejskich” DFW.IV.272.2.58.2014	7.017,00	6.967,85
8.	Konkurs „Najładniejsze gospodarstwo agroturystyczne województwa lubuskiego” w 2014r. DFW.IV.45.1.8.2014	8.000,00	8 000,00
	Razem koszty netto	76.367,00	76.171,46
	Podatek VAT 23%	17.564,41	17.519,43
	Koszty brutto w zł	93.931,41	93.690,89